

УДК 015(477):[050"2023":001.89]:[311:519.23](045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2025.2(343).9-16

Ольга Муклімбаєва,старша наукова співробітниця
відділу наукової підготовки
державних бібліографічних
показчиків

Книжкової палати України,

e-mail: litopys@ukrbook.net

<https://orcid.org/0009-0002-4265-4881>**Леся Кучеренко,**старша наукова співробітниця
відділу наукової підготовки
державних бібліографічних
показчиків

Книжкової палати України,

e-mail: litopys@ukrbook.net

<https://orcid.org/0009-0005-7877-959X>**Інга Бородіна,**старша наукова співробітниця
відділу наукової підготовки
державних бібліографічних
показчиків

Книжкової палати України,

e-mail: litopys@ukrbook.net

<https://orcid.org/0009-0000-6694-5582>

Дослідження т емат ичної спрямованост і публікацій у науковій періодиці України 2023 року за розділами УДК

У статті подано результати бібліометричного аналізу напрямів наукових досліджень в Україні за розділами УДК за 2023 р. на основі бази даних "Літопис журнальних статей".

Державний бібліографічний показчик "Літопис журнальних статей" виходить двічі на місяць і містить аналітичну бібліографічну інформацію про статті, документальні матеріали, твори художньої літератури, опубліковані у виданнях на підконтрольній Україні території журналах, періодичних і продовжуваних виданнях, бюлетенях.

За результатами аналізу виявлено, що найбільша кількість публікацій у базі даних "Літопис журнальних статей" за 2023 р. міститься у класі 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка, а найменша — у класі 2 Релігія. Теологія (богослов'я).

Аналіз тематичної спрямованості публікацій дає змогу визначити основні напрями наукових досліджень, результати яких були опубліковані в науковій періодиці України, відповідно до виконання положень Закону України від 11.07.2001 № 2623-III "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки".

Ключові слова: база даних; бібліографічна інформація; бібліометричний аналіз; періодичне видання; науковий журнал; державна бібліографія; державний бібліографічний показчик

Мета дослідження: виявлення тенденцій розвитку вітчизняної науки на основі аналізу публікацій у періодичних виданнях за розділами УДК.

Метод дослідження: бібліометричний аналіз.

Об'єкт дослідження: база даних "Літопис журнальних статей" за 2023 р.

Постановка проблеми. Публікації в наукових періодичних виданнях є базовим показником, що відображає динаміку наукової діяльності, а також обов'язковою умовою здобуття наукових ступенів і вчених звань. Вимогою часу є підвищення якості наукових публікацій, актуальність тем, рейтинг видань, в яких вони надруковані, а також відображення публікацій у наукометричних базах даних (БД).

Результати бібліометричного аналізу напрямів наукових досліджень в Україні за розділами УДК за 2023 р. на основі бази даних "Літопис журнальних статей" дають змогу виявити основні напрями наукових досліджень, результати яких були опубліковані в науковій періодиці України.

Аналіз досліджень і публікацій. Відбір періодичних видань і публікацій, оформлення й систематизація бібліографічних записів здійснювалися згідно з чинними інструкціями, розроб-

леними Книжковою палатою України, національними стандартами та законодавством [1—7].

Виклад основного матеріалу дослідження. До бази даних "Літопис журнальних статей" увійшли публікації з періодичних видань загальнодержавного значення, випущених Національною академією наук України та органами державної влади. База даних за 2023 р. містить 9860 бібліографічних записів. Результати аналізу тематичного розподілу публікацій за класами на основі таблиць УДК у відсотках:

0 Загальний клас — 7,28% загальної кількості, або 718 записів;

1 Філософія. Психологія — 1,88% загальної кількості, або 185 записів;

2 Релігія. Теологія (богослов'я) — 0,43% загальної кількості, або 42 записи;

3 Суспільні науки — 28,32% загальної кількості, або 2793 записи (друге місце за кількістю публікацій);

5 Математика та природничі науки — 12,95% загальної кількості, або 1277 записів (третє місце за кількістю публікацій);

6 Прикладні науки. Медицина. Техніка — 34,09% загальної кількості, або 3361 запис (перше місце за кількістю публікацій);

7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт — 5,92% загальної кількості, або 584 записи;

8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література — 6,29% загальної кількості, або 620 записів;

9 Географія. Біографії. Історія — 2,84% загальної кількості, або 280 записів.

У 2023 р., у порівнянні з 2022 р., значно зменшилася частка записів класу 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література. Зниження

відсоткового показника помітно також у класах 0 Загальний клас; 5 Математика та природничі науки; 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт; 9 Географія. Біографії. Історія. У решті класів зафіксовано зростання їхньої частки до загальної кількості записів за рік.

Результати аналізу тематичного розподілу публікацій за класами на основі таблиць УДК наведено в діагр. 1.

Діагр. 1. Тематичний розподіл публікацій за класами УДК

Найбільшу кількість публікацій зафіксовано у класі 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка — 34,09% загальної кількості. Друге місце за кількістю публікацій посідає клас 3 Суспільні науки — 28,32%. Наступними є класи: 5 Математика та природничі науки — 12,95%; 0 Загальний клас — 7,28%; 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт — 5,92%; 9 Географія. Біографії. Історія — 2,84%; 1 Філософія. Психологія — 1,88%; 8 Мова.

Мовознавство. Лінгвістика. Література — 6,29%. Найменшу кількість публікацій виявлено у класі 2 Релігія. Теологія (богослов'я) — 0,43%.

У класі 0 Загальний клас згруповано публікації з питань організації наукової роботи, науково-технічної інформації, писемності, інформаційних технологій, бібліографії та бібліотечної справи, журналістики тощо. У табл. 1 наведено результати аналізу тематичного розподілу публікацій за розділами УДК зазначеного класу.

Таблиця 1

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 0 Загальний клас

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
00 Прологомена. Загальні питання науки та культури	445	61,97
01 Бібліографія і бібліографічні покажчики. Каталоги	17	2,37
02 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство	145	20,19
030 Універсальні довідкові видання	1	0,14
050 Серійні видання. Періодика	5	0,70
06 Організації загального типу	31	4,32
07 Медіа. Засоби масової інформації (ЗМІ). Масова комунікація. Дослідження засобів масової інформації та комунікації	62	8,64
09 Рукописи. Раритети і рідкісні книги	12	1,67
Усього	718	100

Розділ 00 *Загальні питання науки та культури* містить статті з питань науки, друку, стандартизації, системології, культури. У табл. 2 наведено результати аналізу розподілу публікацій зазначеного класу.

Клас 1 *Філософія. Психологія* об'єднує статті з історії філософії, сутності предмета, методів, категорій філософії. Результати аналізу тематичного розподілу публікацій наведено в табл. 3.

Клас 2 *Релігія. Теологія (богослов'я)* містить статті з питань теології, релігії, релігійних сис-

тем. Результати аналізу розподілу публікацій цієї тематики наведено в табл. 4.

У класі 3 *Суспільні науки* згруповано матеріали на тему теорії та методології суспільних наук, статистики, демографії, соціології, політики, економіки, права, державного адміністративного управління, військової справи, соціальної допомоги, освіти та етнографії. Результати аналізу тематичного розподілу публікацій наведено в табл. 5.

Таблиця 2

Розподіл публікацій за підрозділами УДК розділу 00 Прологомена. Загальні питання науки та культури

Назва підрозділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
001 Наука та знання загалом. Організація розумової праці	49	11,01
002 Друк загалом. Документація. Книги. Авторство	14	3,15
004 Комп'ютерна наука і технологія. Застосування комп'ютера. Оброблення даних	225	50,56
005 Управління. Менеджмент	138	31,01
006 Стандартизація та стандарти	3	0,67
008 Цивілізація. Культура. Прогрес	16	3,60
Усього	445	100

Таблиця 3

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 1 Філософія. Психологія

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
1/14 Філософія	64	34,60
159.9 Психологія	97	52,43
16 Логіка. Епістемологія. Теорія пізнання. Методологія та логіка науки	2	1,08
17 Філософія моралі. Етика. Практична філософія	22	11,89
Усього	185	100

Таблиця 4

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 2 Релігія. Теологія (богослов'я)

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
2 Релігія. Теологія (богослов'я)	5	11,91
26 Іудаїзм	1	2,38
27 Християнство	35	83,33
29 Сучасні духовні рухи	1	2,38
Усього	42	100

Таблиця 5

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 3 Суспільні науки

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
30 Теорії, методологія та методи суспільних наук. Соціографія	13	0,47
31 Демографія. Соціологія. Статистика	185	6,62
32 Політика	112	4,01
33 Економіка. Економічні науки	898	32,15
34 Право. Юриспруденція	821	29,40
35 Державне адміністративне управління. Уряд. Військова справа	163	5,84
36 Забезпечення духовних і матеріальних життєвих потреб	40	1,43
37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля	485	17,36
39 Культурна антропологія. Етнографія. Фольклор	76	2,72
Усього	2 793	100

До класу 5 *Математика та природничі науки* увійшли публікації з вивчення загальних законів фізики, хімії, біології тощо. У табл. 6 наведено результати аналізу тематичного розподілу публікацій за розділами УДК цього класу.

У класі 6 *Прикладні науки. Медицина. Техніка* згруповано матеріали з питань сільського господарства, медичних наук, а також технологій

різних галузей промисловості, виробничих процесів, конструкції обладнання, роботи транспорту і транспортних засобів. Результати аналізу тематичного розподілу наведено в табл. 7.

Клас 7 *Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт* містить публікації з архітектури, образотворчого мистецтва, музики, спорту тощо. Результати аналізу тематичного розподілу наведено в табл. 8.

Таблиця 6

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 5 Математика та природничі науки

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
502/504 Наука про навколишнє середовище. Енвіронментологія. Екологія	48	3,76
51 Математика	261	20,44
52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія	39	3,05
53 Фізика	320	25,06
54 Хімія. Кристалографія. Мінералогія	212	16,60
55 Геологія. Науки про Землю	152	11,90
56 Палеонтологія	8	0,63
57 Біологічні науки загалом	108	8,46
58 Ботаніка	63	4,93
59 Зоологія	66	5,17
Усього	1 277	100

Таблиця 7

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
60 Біотехнологія	11	0,33
61 Медичні науки	1 300	38,68
62 Інженерна справа. Техніка загалом	714	21,24
63 Сільське господарство та суміжні науки. Лісове господарство. Мисливство. Рибне господарство	880	26,18
64 Домоведення. Домашнє господарство. Комунальне господарство. Служба побуту	30	0,89
65 Організація та управління підприємствами зв'язку, транспорту, торгівлі, поліграфії. Бухгалтерська справа, рахівництво. Зв'язок з громадськістю	145	4,31
66 Хімічна технологія. Хімічна промисловість і споріднені галузі	178	5,30
67/68 Різні галузі промисловості та ремесла. Галузі промисловості та ремесла, що виробляють готову продукцію	90	2,68
69 Будівельна промисловість. Будівельні матеріали. Будівельно-монтажні роботи	13	0,39
Усього	3 361	100

Таблиця 8

Розподіл публікацій за розділами УДК класу 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
7.01/.09 Теорія та філософія мистецтва, методи, періоди, стилі, способи представлення (зображення)	39	6,68
71 Планування у межах адміністративно-територіальних одиниць. Планування у міській та сільській місцевостях. Ландшафти, парки. Сади	26	4,45
72 Архітектура	45	7,71
73/76 Образотворче мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво	131	22,43
77 Фотографія, техніка кінематографії та подібні процеси	2	0,34
78 Музика. Музичні інструменти	148	25,34
79 Видовищні види мистецтва. Розваги. Ігри. Спорт	193	33,05
Усього	584	100

У класі 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література подано матеріали з питань лінгвістики та літературознавства. У табл. 9 наведено результати аналізу тематичного розподілу публікацій за розділами УДК зазначеного класу.

У класі 9 Географія. Біографії. Історія згруповано статті з питань археології, гео-

графічних, історичних наук тощо. Результати аналізу тематичного розподілу публікацій подано в табл. 10.

У табл. 11 наведено результати порівняльного аналізу БД "Літопис журнальних статей" за 2022 і 2023 рр. щодо розділів УДК, які входять до різних класів, але становлять значні частини загальної кількості записів за рік.

Таблиця 9

**Розподіл публікацій за підрозділами УДК
класу 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література**

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови	201	32,42
82 Література. Літературознавство	419	67,58
Усього	620	100

Таблиця 10

Розподіл публікацій за підрозділами УДК класу 9 Географія. Біографії. Історія

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
902/904 Археологія. Передісторія. Археологічні пам'ятки	137	48,93
908 Краєзнавство	14	5,00
91 Географія. Географічні дослідження Землі та окремих країн. Подорожі. Регіональна географія	18	6,43
92 Біографічні дослідження	13	4,64
94 Історія загалом	98	35,00
Усього	280	100

Таблиця 11

Кількість записів за класами УДК у 2023 р. у порівнянні з 2022 р.

УДК	К-сть записів у БД за 2022 р.	% від загальної кількості записів за 2022 р. (10 360 записів)	К-сть записів у БД за 2023 р.	% від загальної кількості записів за 2023 р. (9 860 записів)
00 Прологомена. Загальні питання науки та культури	446	4,30	445	4,51
159.9 Психологія	186	1,79	97	0,98
31 Демографія. Соціологія. Статистика	197	1,90	185	1,88
37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля	517	4,99	485	4,92
33 Економіка. Економічні науки	702	6,77	898	9,11
34 Право. Юриспруденція	912	8,80	821	8,33
51 Математика	395	3,81	261	2,65
53 Фізика	366	3,53	320	3,25
61 Медичні науки	1 390	13,41	1 300	13,18
62 Інженерна справа. Техніка загалом	933	9,00	714	7,24
63 Сільське господарство та суміжні науки. Лісове господарство. Мисливство. Рибне господарство	604	5,83	880	8,92
82 Література. Літературознавство	459	4,43	419	4,25

Дані таблиці свідчать, що зріс відсоток публікацій, віднесених до розділів: 00 Прологомена. Загальні питання науки та культури;

33 Економіка. Економічні науки. Значно зріс відсоток публікацій із сільського господарства (розділ 63 Сільське господарство та суміжні

науки. Лісове господарство. Мисливство. Рибне господарство). Зменшився відсоток публікацій за розділами: 159.9 Психологія; 31 Демографія. Соціологія. Статистика; 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля; 34 Право. Юриспруденція;

51 Математика; 53 Фізика; 61 Медичні науки; 62 Інженерна справа. Техніка загалом.

У табл. 12 наведено результати порівняльного аналізу пріоритетних напрямів наукових досліджень за класами УДК за 2022 і 2023 рр.

Таблиця 12

Результати аналізу публікацій за класами УДК у 2023 р. у порівнянні з 2022 р.

2022 р.	2023 р.
Клас 0 Загальний клас	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 00 Прологомена. Загальні питання науки та культури — 446 записів, що становить 65,98% загальної кількості публікацій у цьому класі, найменша — у розділі 050 Серійні видання. Періодика — 3 записи, або 0,44%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 00 Прологомена. Загальні питання науки та культури — 445 записів, що становить 61,97% загальної кількості публікацій у цьому класі, найменша — у розділі 030 Універсальні довідкові видання — 1 запис, або 0,14%
Клас 1 Філософія. Психологія	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 159.9 Психологія — 186 записів, або 68,63%, найменша — у розділі 16 Логіка. Епістемологія. Теорія пізнання. Методологія та логіка науки — 4 записи, або 1,48%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 159.9 Психологія — 97 записів, або 52,43%, найменша — у розділі 16 Логіка. Епістемологія. Теорія пізнання. Методологія та логіка науки — 2 записи, або 1,08%
Клас 2 Релігія. Теологія (богослов'я)	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 27 Християнство — 29 записів, або 69,05%, найменша — у розділі 29 Сучасні духовні рухи — 2 записи, або 4,76%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 27 Християнство — 35 записів, або 83,33%, найменша — у розділі 29 Сучасні духовні рухи — 1 запис, або 2,38%
Клас 3 Суспільні науки	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 34 Право. Юриспруденція — 912 записів, або 32,18%, найменша — у розділі 30 Теорії, методологія та методи суспільних наук. Соціографія — 14 записів, або 0,49%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 33 Економіка. Економічні науки — 898 записів, або 32,15%, найменша — у розділі 30 Теорії, методологія та методи суспільних наук. Соціографія — 13 записів, або 0,47%
Клас 5 Математика та природничі науки	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 51 Математика — 395 записів, або 24,55%, найменша — у розділі 56 Палеонтологія — 8 записів, або 0,5%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 53 Фізика — 320 записів, або 25,06%, найменша — у розділі 56 Палеонтологія — 8 записів, або 0,63%
Клас 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 61 Медичні науки — 1390 записів, або 41,2%, найменша — у розділі 69 Будівельна промисловість. Будівельні матеріали. Будівельно-монтажні роботи — 14 записів, або 0,41%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 61 Медичні науки — 1300 записів, або 38,68%, найменша — у розділі 60 Біотехнологія — 11 записів, або 0,33%
Клас 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 73/76 Образотворче мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво — 143 записи, або 24,4%, найменша — у розділі 77 Фотографія, техніка кінематографії та подібні процеси — 2 записи, або 0,34%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 79 Видовищні види мистецтва. Розваги. Ігри. Спорт — 193 записи, або 33,05%, найменша — у розділі 77 Фотографія, техніка кінематографії та подібні процеси — 2 записи, або 0,34%
Клас 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 82 Література. Літературознавство — 459 записів, або 73,79%, найменша — у розділі 81 Загальні питання лінгвістики та літератури. Філологія — 163 записи, або 26,21%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 82 Література. Літературознавство — 419 записів, або 67,58%, найменша — у розділі 81 Загальні питання лінгвістики та літератури. Філологія — 201 запис, або 32,42%
Клас 9 Географія. Біографії. Історія	
Найбільша кількість публікацій — у розділі 94 Історія загалом — 197 записів, або 56,94%, найменша — у розділі 92 Біографічні дослідження — 5 записів, або 1,45%	Найбільша кількість публікацій — у розділі 902/904 Археологія. Передісторія. Археологічні пам'ятки — 137 записів, або 48,93%, найменша — у розділі 92 Біографічні дослідження — 13 записів, або 4,64%

Найпопулярнішими напрямками досліджень у 2023 р. залишалися медичні науки — 1300 записів; економіка — 898 записів; сільське господарство — 880 записів; право — 821 запис; інженерна справа — 714 записів. Проаналізований розподіл записів за напрямками наукових досліджень загалом продовжує тенденції попередніх років.

У порівнянні із 2022 р. у 2023 р. помітно зростає відсоткова частка записів класу 63 *Сільське господарство та суміжні науки. Лісове господарство. Мисливство. Рибне господарство*. У 2022 р. вона становила 5,83% загальної кількості, а у 2023 р. — 8,92%. Зростання відсоткового показника помітно також у класах 33 *Економіка. Економічні науки* (з 6,77% до 9,11%) та 00 *Пролегомена. Загальні питання науки та культури* (з 4,3 до 4,51%). У решті класів зафіксовано зменшення відсоткової частки від загальної кількості записів за рік.

Висновки. На підставі бібліометричного аналізу бази даних "Літопис журнальних статей" за 2023 р. можна констатувати, що популярні напрями наукових досліджень, котрі здійснювалися в Україні, залишилися незмінними.

Найбільша кількість публікацій у базі даних "Літопис журнальних статей" за 2023 р. міститься в класі 6 *Прикладні науки. Медицина. Техніка* — 3361 запис, найменша — у класі 2 *Релігія. Теологія (богослов'я)* — 42 записи.

Найбільш досліджуваними напрямками розвитку науки в Україні залишаються медичні науки, що відповідає пріоритетному напрямку 5 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" від 11.07.2001 № 2623-III [1]; економіка, право, сільське господарство та інженерна справа, що відповідає напрямку 1.

Список бібліографічних посилань

1. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 № 2623-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. Ст. 253.
2. ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. [На заміну ДСТУ 3017—95 ; чинний від 2016—07—01]. Київ : УкрНДНЦ, 2016. IV, 38 с.
3. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Чинний від 01.10.2010. Вперше [зі скасуванням ГОСТ 7.5-88 ; чинний від 01.10.2010]. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 18 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : метод. рек. / [уклад.: М. Й. Ахвердова та ін.]; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". Вид. 2-ге, без змін. Київ : Кн. палата України, 2017. 31 с.
5. Використання Універсальної десятикової класифікації при формуванні структури бібліографічних покажчиків : інструкція / [уклад.: О. М. Устіннікова, О. В. Ключніченко, М. Й. Ахвердова]. Вид. 2-ге, випр. та допов. Київ : Кн. палата України, 2019. 43 с.
6. Добір журналів, періодичних (продовжуваних) збірників та матеріалів з них для відображення в ДБП України "Літопис журнальних статей" : інструкція / Кн. палата України ; відп. викон. О. В. Виноградова. Київ, 2002. [10] арк.
7. ДСТУ ГОСТ 7.59:2003. Індексвання документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації. (ГОСТ 7.59-2003 (ИСО 5963-85), ИДТ). [Чинний від 2004—07—01]. Київ : Держспоживстандарт України, 2004. [12] с.

Olha Muklimbaieva,

Senior Researcher,

Department of Scientific Preparation of State Bibliographic Indexes,

Book Chamber of Ukraine

Lesia Kucherenko,

Senior Researcher,

Department of Scientific Preparation of State Bibliographic Indexes,

Book Chamber of Ukraine

Inha Borodina,

Senior Researcher,

Department of Scientific Preparation of State Bibliographic Indexes,

Book Chamber of Ukraine

Research of thematic orientation of publications in the scientific periodicals of Ukraine in 2023 by sections of the UDC

The article presents the results of a bibliometric analysis of the directions of scientific research in Ukraine by UDC sections for 2023 based on the database "Chronicle of Journal Articles". The state bibliographic index "Chronicle of Journal Articles" is published twice a month and contains analytical bibliographic information about articles, documentary materials, works of fiction published in journals, periodicals and continuing editions, bulletins published in the territory controlled by Ukraine.

As a result of the analysis, it was found that the largest number of publications in the database "Chronicle of Journal Articles" for 2023 is contained in class 6 Applied Sciences. Medicine. Technology, and the smallest number is in class 2 Religion. Theology (theology).

Analysis of the thematic focus of publications allows us to determine the main areas of scientific research, the results of which were published in scientific periodicals of Ukraine, in accordance with the provisions of the Law of Ukraine dated 11.07.2001 № 2623-III "On priority areas of development of science and technology".

Keywords: database; bibliographic information; bibliometric analysis; periodical; scientific journal; state bibliography; state bibliographic index

References

1. Pro prioritetni napryami rozvitku nauki i tehniki : Zakon Ukrainy vid 11.07.2001 № 2623-III. (2001). *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrainy*, 48, st. 253.
2. UkrNDNC, 2016. *DSTU 3017:2015. Vidannya. Osnovni vidi. Termini ta viznachennya ponyat*. Kyiv: UkrNDNC.
3. Derzhspozhivstandart Ukrainy, 2010. *DSTU 7152:2010. Vidannya. Ofornlennya publikacij u zhurnalakh i zbirnikakh*. Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukrainy.
4. Ahverdova M. J. ta in. [uklad.]. (2017). *Viznachennya indeksiv UDK dlya naukovih dokumentiv : metod. rek*. Vid. 2-ge, bez zmin. Kyiv: Kn. palata Ukrainy.
5. Ustinnikova O. M., Klyushnichenko O. V., Ahverdova M. J. [uklad.]. (2019). *Vikoristannya Universalnoyi desyatkovoyi klasifikaciyi pri formuvanni strukturi bibliografichnih pokazhchikiv : instrukciya*. Vid. 2-ge, vipr. ta dopov. Kyiv: Kn. palata Ukrainy.
6. *Dobir zhurnaliv, periodichnih (prodovzhuvanih) zbirnikiv ta materialiv z nih dlya vidobrazhennya v DBP Ukrainy "Litopis zhurnalnih statej"* : instrukciya. (2002). Kyiv.
7. Derzhspozhivstandart Ukrainy, 2004. *DSTU GOST 7.59:2003. Indeksuvannya dokumentiv. Zagalni vimogi do sistematizaciyi ta predmetizaciyi (GOST 7.59-2003 (ISO 5963-85), IDT)*. Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukrainy.

Надійшла до редакції 14 січня 2025 року

РЕЦЕНЗІЇ

Архітектурний портрет музеїв

Дивак В. І. Архітектурно-планувальна організація розширення художніх музеїв : монографія. Київ : Ліра-К, 2022. 248 с.

Музеї як осередки колективної пам'яті людства зберігають, вивчають, експонують різні категорії джерел. Для забезпечення схороннос-

ті музейних колекцій та їх доступності до огляду найширшими колами відвідувачів необхідним є впровадження методик зі збільшення різних за функціональним призначенням приміщень того чи іншого музею або власне будівлі. Цій темі, на прикладі художніх музеїв світу, присвячено монографію "Архітектурно-планувальна організація розширення художніх музеїв" В. Дивака — кандидата архітектури, доцента, керівника навчально-архітектурної майстерні Київського національного університету будівництва і архітектури. Книга вийшла друком 2022 р. у видавництві "Ліра-К", її основою став рукопис кандидатської дисертації дослідника, успішно захищеної 2016 р. [1].

Монографія складається зі вступу, восьми розділів, поділених на підрозділи, висновків,

додатків, списку літератури, який охоплює переважно інтернет-ресурси. Видання гарно ілюстровано кольоровими фотографіями, авторськими кресленнями та схемами.

У науковій праці В. Дивака вперше в українській архітектурі та музеології фахово розглянуто комплекс питань проектування музеїв. До сьогодні спеціальних монографічних досліджень із цієї теми не було. Монографію можна вважати своєрідним довідником із проектування музейних будівель.

У "Вступі" (с. 4—5) автор наголошує, що в монографії розглянуто питання, пов'язані зі збільшенням площі (розширенням) художніх музеїв. Проте, на відміну від дисертації, бракує розділу "Історіографія та джерельна база", що містив би праці вітчизняних фахівців, дотичні до запропонованої теми дослідження, зокрема дизайнерки, докторки мистецтвознавства, професорки І. Яковець [2] і докторки культурології, професорки О. Гончарової [3].

У розділі першому "Сучасний стан розширення художніх музеїв" (с. 6—157) дослідник проаналізував практичні здобутки зарубіжних країн і м. Києва щодо розширення музеїв вище та нижче рівня поверхні землі. Розглянуто проекти 32 музеїв щодо розширення вище поверхні землі, а саме: Музею образотворчого мистецтва Х'юстона (США), Музею Джослона (США), Королівського